

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D. ve věci

žalobce: **S. A. B. Impex, s.r.o.**, IČO 64511588
sídlem Hlavní 48, Bedřichovice
zastoupen advokátem JUDr. Igorem Andrýskem
sídlem Masarykovo nám. 22, Hodonín

proti
žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 7, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2020, č. j. 16974/2020-900000-311

takto:

- I. Rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 25. 3. 2020, č. j. 16974/2020-900000-311 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 17 948 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce JUDr. Igora Andrýska, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Celní úřad pro Jihomoravský kraj vydal dne 19. 7. 2018 na podkladě předchozích kontrol zboží propuštěného žalobci do celního režimu volného oběhu, celkem 20 dílčích dodatečných platebních výměrů, jimiž žalobci doměřil dovozní clo v souhrnné výši

290 123 Kč (důvodem byla podle názoru celního úřadu četná pochybení žalobce v několika jeho celních prohlášeních z let 2016-2018). Žalovaný nevyhověl námitkám žalobce uplatněným v odvolání proti dodatečným platebním výměrům a rozhodnutím ze dne 23. 3. 2020, č. j. 7522-5/2020-900000-311 změnil citované dodatečné platební výměry, ale pouze tak, že ve všech případech upřesnil popis sporného zboží a v jednom případě upravil též jeho celní zařazení. V nyní projednávané věci byly žalobci vyměřeny úroky z prodlení v celkové částce 21 527 Kč v souvislosti s pozdní úhradou 12 z 20 shora citovaných dodatečných platebních výměrů. Úroky z prodlení byly ve čtyřech případech vyměřeny Celním úřadem pro Jihomoravský kraj (rozhodnutí ze dne 8. 8. 2019), v sedmi případech Celním úřadem Praha Ruzyně v jednom případě Celním úřadem pro hlavní město Prahu. Tyto výměry byly vydány na základě ustanovení čl. 114 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex unie (dále jen „celní kodex“). Odvoláním, která proti citovaným platebním výměrům na úrok z prodlení podal žalobce, žalovaný nevyhověl a tato zamítl a platební výměry potvrdil žalobou napadeným rozhodnutím (ze dne 25. 3. 2020, č. j. 16974/2020-900000-311).

II. Obsah žaloby a stanovisko žalovaného

2. Žalobce namítal, že žalovaný původní dodatečné shora citované platební výměry svým rozhodnutím změnil, nemohl proto zamítnout odvolání žalobce proti prvostupňovým platebním výměrům na úrok z prodlení. Dále žalobce namítal, že v případě, pokud dojde ke zrušení odvolacího rozhodnutí žalovaného ve věci dodatečných platebních výměrů, musí dojít i ke zrušení odvolacího rozhodnutí žalovaného v nyní projednávané věci (týkající se úroků z prodlení).
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že dodatečné platební výměry byly v odvolacím řízení změněny pouze formálně, aniž by došlo ke změně skutečností rozhodných pro správné stanovení úroků z prodlení, například výše částky či rozhodného období. V nyní projednávané věci jde o vyrozumění žalobce o úrocích z prodlení, které vznikly ze zákona. Žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu pro nedůvodnost zamítl. V procesním podání ze dne 18. 3. 2022 žalovaný doplnil, že rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 11. 11. 2021, č. j. 30 Af 30/2020 - 150 byly zrušeny shora citované dodatečné platební výměry, čímž došlo ke zrušení úroků z prodlení. Vracení zrušených úroků bylo nalézacími celními úřady deklarováno v jejich rozhodnutích, a to Celním úřadem pro Jihomoravský kraj v jeho čtyřech rozhodnutích ze dne 5. 1. 2022, Celním úřadem Praha Ruzyně v jeho pěti rozhodnutích ze dne 23. 12. 2021 a v jednom rozhodnutí ze dne 10. 1. 2022, přičemž Celní úřad pro hlavní město Prahu žádné rozhodnutí o vrácení úroků z prodlení nevydal a fakticky je dne 14. 1. 2022 žalobci vrátil. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu buď odmítl postupem podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), případně aby řízení postupem podle § 48 odst. 3 písm. d) posledně citovaného zákona přerušil.

III. Obsah jednání před soudem

4. V rámci nařízeného jednání dne 28. 3. 2022 setrvali zástupci účastníků na svých dosavadních procesních stanoviscích; dokazování ve věci prováděno nebylo (účastníci řízení návrhy na dokazování nevznesli, přičemž soud vycházel při hodnocení věci z připojených správních spisů).

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a jedná se o žalobu přípustnou. Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti.; dospěl přitom k závěru, že žaloba důvodná.
6. Předmětem přezkumu v nyní projednávané věci jsou platební výměry, kterými byl žalobce vyrozuměn o předpisu úroků z prodlení postupem ve smyslu ust. čl. 114 odst. 2 celního kodexu. K jejich vydání došlo proto, že správní orgány dospěly k závěru o vzniku celního dluhu a z toho navazujícího vzniku úroků z prodlení. Od předmětu řízení se odvíjí i rozsah přezkumné činnosti soudu. Rozhodnutí o doměření cla ze dne 19. 7. 2018 (včetně navazujícího odvolacího rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2020) mohla být samostatně napadena žalobou; ostatně, jak výše uvedeno, žalobce je také žalobou u zdejšího soudu napadl. V nynějším řízení soud opětovně nemůže posuzovat zákonnost těchto rozhodnutí o doměření cla. Přezkumu mohou být podrobeny pouze platební výměry na úrok z prodlení navazující na rozhodnutí o doměření cla.
7. V této souvislosti je nutno poukázat na již ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se doměření daně a předepsání úroků z prodlení daňových povinností, jenž je pro nyní projednávanou věc rovněž použitelná (podle ust. § 2 odst. 3 písm. a) a zákona č. 280/2009 Sb. daňového řádu platí, že daní se pro účely tohoto zákona rozumí peněžité plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek). Z uvedené judikatury vyplývá, že doměření daně a předepsání úroků z prodlení jsou dva spolu související úkony, kdy dochází jak k doměření daně, tak k předepsání úroků z prodlení dvěma samostatnými rozhodnutími. Proti těmto dvěma samostatným rozhodnutím lze brojit samostatnými odvoláními a následně žalobami, respektive kasačními stížnostmi. Rozsah přezkumu platebního výměru na úrok z prodlení odvolacím orgánem i soudem je tedy oproti přezkumu platebního výměru na daň (clo) limitován. V případě, kdy je předmětem přezkumu rozhodnutí o sdělení úroků za pozdní zaplacení daně, nelze úspěšně namítat, že napadené rozhodnutí je nezákonné proto, že daňová povinnost byla podle názoru žalobce stanovena neoprávněně. Rozsah přezkumu je totiž zaměřen zejména na posouzení, zda úrok měl být vůbec předepsán, zda byl vyměřen ve správné výši a za relevantní dobu (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2005, č. j. 1 Afs 137/2004-62, publ. pod č. 1182/2007 Sb. NSS a dále ze dne 1. 8. 2011, č. j. 8 Afs 6/2011-86). V rámci řízení o přezkumu rozhodnutí o úroku z prodlení s úhradou daně nelze úspěšně napadnout samotnou daňovou povinnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2018, č. j. 10 Afs 115/2017-37). Závěry této judikatury jsou použitelné i v nyní projednávané věci.
8. Žalobce uplatnil námitku týkající se tvrzení, že odvolací rozhodnutí žalovaného ve věci doměření cla dodatečné platební výměry změnilo, z čehož žalobce dovozuje, že žalovaný neměl v nyní projednávané věci možnost zamítnout odvolání žalobce proti platebním výměrům na úrok z prodlení. Tato námitka je nedůvodná, neboť jak správně poukázal žalovaný, dodatečné platební výměry byly v odvolacím řízení změněny pouze formálně postupem podle ust. § 116 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb. daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) toliko v tom směru, že ve všech případech byl upřesněn popis sporného zboží a v jednom případě bylo upraveno též jeho celní zařazení. Nedošlo tedy ke změně rozhodných skutečností pro správné stanovení úroků z prodlení.

9. Pokud však jde o druhou žalobní námitku týkající se nemožnosti, aby platební výměr na úrok z prodlení a následné odvolací rozhodnutí žalovaného mohly obstát za situace, kdy by došlo ke zrušení rozhodnutí o doměření cla, respektive navazujícího odvolacího rozhodnutí žalovaného, tuto považuje krajský soud za důvodnou. Při posuzování dané věci je totiž nutno zohlednit, že úrok z prodlení jakožto příslušenství cla (daně) sleduje jeho osud (§ 2 odst. 5 daňového řádu), tedy rozhodnutí o doměření cla. Zákonná podmínka pro vyměření úroků z prodlení ve smyslu ust. čl. 114 odst. 2 celního kodexu byla v době rozhodování správních orgánů splněna. Ačkoliv tedy bylo jak žalobou napadené rozhodnutí, tak platební výměry na úrok z prodlení vydány v souladu se zákonem a soud má při přezkoumávání rozhodnutí vycházet ze skutkového stavu, který to byl v době rozhodování správního orgánu, není toto pravidlo zcela bezvýjimečné. Judikatura Nejvyššího správního soudu dovozuje, že krajský soud v řízení, jehož předmětem je zákonnost platebního výměru na úrok z prodlení, má zohlednit, že po vydání rozhodnutí na úrok z prodlení došlo ke zrušení platebního výměru (resp. rozhodnutí o odvolání proti platebnímu výměru), od něhož je úrok z prodlení odvozen (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 2 Afs 30/2007-68 a ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Afs 4/2012-30). Je tomu tak proto, že zrušení takového rozhodnutí má za následek odpadnutí zákonného důvodu pro vyměření úroků z prodlení, tj. existenci rozhodnutí o doměření cla. Vzhledem ke shora uvedenému vztahu k příslušenství a cla samotného nemůže rozhodnutí o úroku z prodlení samostatně obstát v situaci, kdy o clu (od něhož je odvozeno) neexistuje pravomocné rozhodnutí. Dochází tak k prolomení pravidla § 75 odst. 1 s.r.s., jenž stanovuje, že při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2014, č. j. 7 Afs 95/2013-27).
10. Krajskému soudu v Brně je z jeho úřední činnosti známo (a je to známo i účastníkům řízení, kteří jsou v obou řízeních totožní), že rozsudkem tohoto soudu ze dne 11. 11. 2021, č. j. 30 Af 30/2020-150 byly zrušeny shora citované dodatečné platební výměry ze dne 19. 7. 2018 i navazující rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 3. 2020, č. j. 7522-5/2020-900000-311. Zrušením uvedených rozhodnutí zanikl zákonný podklad pro vyměření úroků z prodlení v nyní souzené věci. Je přitom nerozhodné, že proti citovanému rozsudku zdejšího soudu byla podána kasační stížnost, neboť ta nemá odkladný účinek (rozsudek krajského soudu nabyt právní moci). Důsledkem zrušení citovaných rozhodnutí je neexistence rozhodnutí, od nichž je rozhodnutí o předepsání úroků z prodlení odvozeno. Nebyl zde důvod ani nynější soudní řízení přerušovat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2007, č. j. 2 Afs 30/2007-68 a ze dne 9. 1. 2013, č. j. 9 Afs 4/2012-30). Z judikatury Nejvyššího správního soudu citované v nynějším rozsudku Krajského soudu v Brně také vyplývá, že zde nebyl dán důvod pro odmítnutí žaloby, neboť v předmětné věci nedošlo k odpadnutí předmětu řízení (zrušení, resp. zániku rozhodnutí celních úřadů – platebních výměrů na úrok z prodlení, tyto nadále existují, jsou způsobilým předmětem soudního řízení bez toho, že by bylo relevantní, zda vyvolávají právní účinky či nikoliv). Podmínka řízení se omezuje na právní existenci správního aktu, nikoliv na trvání jeho právních účinků. Zcela nad rámec této úvahy (neboť to není pro posouzení věci rozhodné) soud doplňuje, že žalovaný nedoložil tvrzené deklaratorní akty (čl. 43 soudního spisu) ve věci vrácení úroků z prodlení i tato rozhodnutí podle tvrzení žalovaného navíc nebyla vydána ve všech případech.

IV. Závěr a náklady řízení

11. Ze shora uvedených důvodů soud přistoupil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení; v něm je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu.
12. Výroku o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč a z odměny a náhrad hotových výdajů zástupce žalobce. Odměna zástupce žalobce činí podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů za 3 úkony právní služby (příprava a převzetí věci, sepsí žaloby a účast u jednání před soudem) $3 \times 3\,100$ Kč a náhrada hotových výdajů činí podle § 13 odst. 4 citované vyhlášky 3×300 Kč. Náklady řízení dále spočívají v náhradě jízdních výdajů zástupce žalobce. Jízdní výdaje podle § 157 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb. spočívají v základní náhradě za každý 1 km jízdy a dále náhradě výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu. Podle § 1 písm. b) vyhlášky č. 511/2021 Sb. činí sazba základní náhrady za použití silničního motorového vozidla u osobních silničních motorových vozidel 4,70 Kč za 1 km jízdy. Zástupce žalobce uskutečnil cestu na trase Hodonín-Brno a zpět v délce celkem 140 km osobním automobilem RZ X. Výše základní náhrady za použití tohoto osobního automobilu činí částku 658 Kč. Náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu při doložené spotřebě vozidla (5,3/4,2/4,6) motorové nafty a při průměrné ceně pohonné hmoty za 1l 36,10 Kč podle ust. § 4 písm. c) posledně citované vyhlášky činí částku po zaokrouhlení 896 Kč. Podle advokátního tarifu náleží advokátovi také náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není sídlem nebo bydlištěm advokáta, a to za čas strávený cestou do tohoto místa zpět. Zástupce žalobce cestou k soudnímu jednání na trase Hodonín-Brno a zpět promeškal čas v rozsahu 6 půlhodin, proto soud žalobci přiznal podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu také náhradu v částce 600 Kč (6×100 Kč). Vzhledem ke skutečnosti, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani ve výši po zaokrouhlení 2 594 Kč. Celkové náklady řízení za zastoupení, včetně daně z přidané hodnoty a zaplaceného soudního poplatku (3 000 Kč) činí 17 948 Kč. Ke splnění povinnosti její úhrady byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. 3. 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu